

Христина ДМИТРИШИН

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування ЗУНУ Світлана СИСЮК

УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ПОТОКАМИ У КОНТЕКСТІ НЕОБХІДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУР ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Економічні перетворення, що здійснюються в Україні та проведення медичної реформи нерозривно пов'язані з пошуком принципово нових методів організації та управління медичною сферою. Забезпечення ефективного функціонування закладів охорони здоров'я вимагає якісної організації ресурсопостачання, що обумовлює необхідність адекватних змін у структурі планування матеріально-технічного забезпечення надання медичних послуг і, відповідно, зумовлює необхідність удосконалення системи інформації, потрібної для прийняття управлінських рішень.

Ефективність господарської діяльності медичних закладів значною мірою залежить від оцінки та раціонального використання матеріальних ресурсів у структурі яких значну частку займають медикаменти. У собівартості медичних послуг частка витрат сировини і матеріалів (в тому числі і медикаментів та лікарських засобів) становить близько 50% [4]. Тому актуальності набуває необхідність управління матеріальним потоком, під яким у закладі охорони здоров'я розуміють «процес цілеспрямованого впливу на його структурні підрозділи, які одночасно займаються просуванням, використанням матеріальних та інформаційних потоків і є пунктом реалізації готової продукції – надання медичних послуг» [5].

Використання прогресивних форм матеріально-технічного забезпечення та у певній мірі самостійність закладів охорони здоров'я у визначені потреби в матеріальних ресурсах, встановлення зв'язків із постачальниками, децентралізація планування, впровадження елементів маркетингу визначають зміни в організаційній структурі управління матеріальними потоками. В управлінні матеріальними потоками беруть участь: постачальники продукції або ж послуг, транспортні компанії, дистриб'ютори, споживачі.

Однак, в силу специфіки особливостей діяльності закладів охорони здоров'я, а також з урахуванням потреби здійснення контролю за витратами бюджетних коштів, які у переважній більшості є джерелом формування фінансової та матеріально-технічної бази їх діяльності, на перший план виступає проблема успішного управління публічними закупівлями.

До суб'єктів, які мають повноваження здійснювати публічні закупівлі, тобто виступають замовниками: органи державної влади, органи місцевого самоврядування та органи соціального страхування, створені відповідно до закону, а також юридичні особи (підприємства, установи, організації) та їх об'єднання, які забезпечують потреби держави або територіальної громади [4], якщо така діяльність не здійснюється на промисловій чи комерційній основі, за наявності однієї з ознак систематизованих на рис. 1.

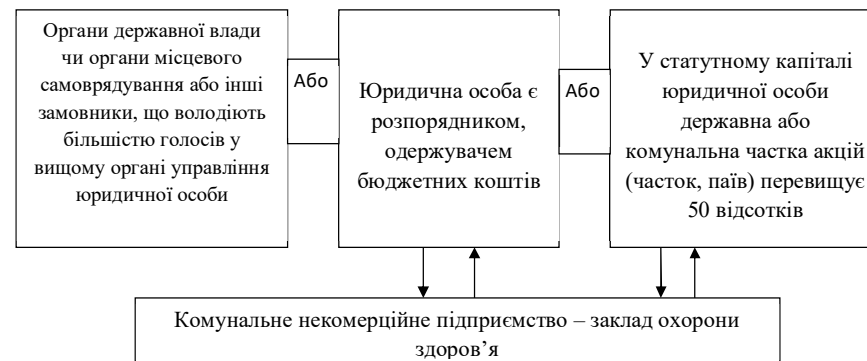

Рис. 1 Суб'єкти які повинні здійснювати процедуру публічних закупівель та їхні ключові ознаки

Примітка. Узагальнено автором за даними [2]

Комунальне некомерційне підприємство – заклад охорони здоров'я попадає під дві ознаки замовників, які повинні здійснювати закупівлі) як одержувач бюджетних коштів та як засновниками зазвичай є органи місцевого самоврядування – територіальні громади.

Заклади охорони здоров'я, окрім централізованих постачань, в межах наявного фінансування можуть закупляти матеріальні цінності самостійно. Також самостійно заклад може здійснювати закупівлі за кошти отримані від Національної служби здоров'я України за договорами про медичне

обслуговування населення, оскільки вони спрямовуються на забезпечення основної діяльності закладу охорони здоров'я – надання медичних послуг.

Публічні закупівлі відбуваються відповідно до Річного плану закупівель, у якому попередньо плануються які саме матеріальні ресурси плануються закупляти, їхня вартість та планова дата закупівлі, а також зазначається процедура закупівлі. Відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» можуть використовуватись наступні процедури: «спрощені закупівлі; звіт про укладений договір; відкриті торги; переговорна процедура закупівлі; конкурентний діалог; торги з обмеженою участю» [2].

В умовах воєнного стану у процедуру публічних закупівель лікарських засобів та виробів медичного призначення внесені постановою КМУ «Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану» від 28.02.2022 № 169 зміни, які визначають, що в умовах воєнного стану публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються без застосування процедур закупівель та спрощених закупівель, що визначені Законом України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII. Замовник – заклад охорони здоров'я при цьому самостійно своїм рішенням (наказом) визначає переліки та обсяги закупівель товарів в умовах воєнного стану, при цьому такі закупівлі не включають до річного плану закупівель.

За результатами проведених закупівель в умовах воєнного стану заклад охорони здоров'я не пізніше ніж через 20 днів з дня припинення воєнного стану в Україні оприлюднює в електронній системі закупівель: звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель; договір про закупівлю; всі додатки до договору про закупівлю [1].

Підсумовуючи, відмітимо, що на управління матеріальними потоками в закладі охорони здоров'я значний вплив має планування матеріального та ресурсного забезпечення (особливо лікарських засобів та виробів медичного призначення), фінансування та їхнього використання, що забезпечить якість та організаційно-технічний рівень надання медичних послуг.

Список використаних джерел

1. Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану : Постанова КМУ 28.02.2022 № 169 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2022-%D0%BF#Text>
2. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VII, URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

3. Сисюк С.В. Прагматика нормативного та організаційно-облікового забезпечення публічних закупівель. *Інноваційна економіка*. 2018. № 7-8 (76). С. 123 – 133
4. Сисюк С. В. Зорій Н.М. Визначення вартості платних медичних послуг та їх облікове забезпечення. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. №2 (6). С. 181 – 186.
5. Ціщик Р.В., Шестерняк М.М. Аналіз використання можливостей парадигми логістики в управлінні закладом охорони здоров'я. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 44. С. 131-136

Олег ДОВГАНЮК

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту, публічного
управління та персоналу ЗУНУ Інна ЧИКАЛО

ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ

Метою функціонування сучасної організації у висококонкурентному динамічному середовищі є забезпечення успішного її функціонування. Для цього необхідним є створення позитивного іміджу, налагодження взаємовигідних зв'язків як із іншими суб'єктами економічних відносин, так і з громадськістю. Особливо актуальними проблеми зв'язків з громадськістю є для організацій публічного сектору, в першу чергу органів публічної влади, оскільки саме вони мають забезпечувати конституційне право громадян на інформацію. Саме тут відбувається налагодження контактів влади з цільовими аудиторіями населення, узгодження надання публічних послуг з потребами громадян, здійснення контролю якості цих послуг та оперативне реагування на зміни в інформаційному просторі. По суті, діяльність організацій публічного сектору передбачає прийняття та реалізацію рішень, що базуються на результативності використання сучасних інформаційних і комунікативних технологій.

Водночас зауважимо, що питання зв'язків з громадськістю є одним із базових в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, в тексті якої визначено, що взаємодія держави з громадянським суспільством на основі партнерства необхідна для розвитку України як правової, демократичної і соціальної держави [1]. Також у цьому плані, досвід демократичних держав світу